

oborů. Od 1. 1. 2009 bude pro účely specializačního vzdělávání či vzdělávání v rámci certifikovaného kurzu uznávána praxe pouze z akreditovaných pracovišť.

doc. MUDr. Radim Kočvara, CSc.
Urologická klinika 1. LF UK a VFN, Praha
Katedra urologie a Subkatedra dětské
urologie IPVZ, Praha
místopředseda akreditační komise MZ
pro urologii a dětskou urologii

prof. MUDr. Jan Dvořáček, DrSc.
přednosta Urologické kliniky 1. LF UK
a VFN, Praha
vedoucí Katedry urologie IPVZ, Praha
předseda akreditační komise MZ
pro urologii a dětskou urologii

PROFESOR MUDr. JAN DVOŘÁČEK, DrSc. PĚTAŠEDESÁTNÍKEM

osobní zprávy

Dne 20. září 2008 se dožívá 65 let prof. MUDr. Jan Dvořáček, DrSc., přednosta Urologické kliniky 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze 2, vedoucí Katedry urologie IPVZ v Praze a předseda Akreditační komise pro urologii a dětskou urologii MZ. Lidský věk se neuvěřitelně prodlužuje, zejména nekuřákům, a pětadesátka se nám posunuje ke středu, kdy člověk dospívá vrcholu své životní dráhy. Je tedy co bilancovat. Připomeňme si pár dat z kurikula.

Profesor Dvořáček získal urologickou erudici v Ústřední vojenské nemocnici pod vedením prim. Tuhého a dále na urologickém oddělení II. chirurgické kliniky Fakultní nemocnice 2 v Praze 2 (FN2) a FVL UK pod vedením prof. E. Hradce. Po vzniku Urologické kliniky FN2 a FVL UK byl jmenován do funkce ordináře pro dětskou urologii a vedoucím samostatného dětského oddělení v rámci kliniky. Vzniklo tak přední dětské urologické pracoviště, které

se po ustanovení nástavbového oboru dětská urologie v roce 1981 stalo sídlem Subkatedry dětské urologie ILF. Profesor Dvořáček se stal spolu s doc. A. Utíkalovou, prof. H. Stefanem a doc. M. Krolupperem tvůrcem moderní dětské urologie v naší zemi. Po přechodu na místo odborného asistenta katedry urologie ILF v roce 1984 mu bylo umožněno budovat svoji vědeckou a akademickou kariéru. V roce 1987 obhájil kandidátskou dizertační práci na téma megaretery u dětí, habilitoval v roce 1989 a v roce 1992 obhájil doktorskou dizertační práci. V roce 1993 absolvoval studijní pobyt u prof. Mundyho a prof. Ransleyho v Londýně. Titul řádného profesora Univerzity Karlovy v Praze získal v roce 1994, v následujícím roce byl pak ustanoven do funkce přednosty Urologické kliniky 1. LF UK a VFN a současně jmenován do funkce vedoucího Katedry urologie IPVZ. Zde prosadil vyšší požadavky na chirurgickou erudici mladých urologů, byly vytvořeny nové

náplně oboru a rozšířena tradice pravidelných postgraduálních kurzů.

V letech 1999–2004 zastával funkci předsedy Vědecké rady MZ ČR. Je stálým zástupcem ve výboru European Medical Research Councils of the European Science Foundation. Je členem Board of the European Urology Scholarship Programme. V letech 2002–2004 byl lektorem European School of Urology (ESU). V letech 1990–1996 vykonával funkci vědeckého sekretáře České urologické společnosti ČLS JEP, byl prezidentem významných mezinárodních urologických kongresů a sympozií konaných v České republice a v roce 1999 založil tradici zimních urologických sympozií v České republice. V roce 2005 byl zvolen do funkce předsedy akreditační komise pro urologii a dětskou urologii MZ. Je čestným členem Slovenské urologické společnosti a v roce 2008 mu bylo uděleno čestné členství Evropské urologické společnosti (EAU). V roce 1991 založil při Urologické klinice 1. LF UK a VFN Nadaci Lucie, t.č. nadační fond Lucie ve prospěch dětí a dospělých postižených vadami močového ústrojí. Profesor Dvořáček je autor či spoluautor více než 300 odborných prací v domácích a zahraničních časopisech, autor několika učebnic, monografií a kapitol v monografiích, výukových videoprogramů a dalších materiálů. V období, kdy se věnoval dětské urologii, je třeba zejména vyzvednout jeho zájem o problematiku megaureterů. Vedle monografie v anglickém jazyku „Megaureters in children“ publikoval s prof. T. Hanušem v European Urology článek „Secondary megaureters“, ve své době jednu z prvních prací, která se zaměřovala na funkční stránku měchýře u megaureterů. Dalším významným počinem byla organizace pracovní skupiny složené z prenatálních sonografistů, porodníků, neonatologů, dětských urologů a nefrologů a izotopistů se zaměřením na fetální uropatie – vskutku revoluční téma dětské urologie. Jako první v České republice provedl apendikostomii dle Mitrofanoffa a gastrocystoplastiku. Po nástupu do funkce přednosty urologické kliniky se věnuje onkourologické problematice, což vyústilo v přípravě mimořádné publikace společně s doc. M. Babjukem „Urologická onkologie“. Pro propagaci nejno-

Profesor Jan Dvořáček (vlevo) obdržel v březnu 2008 v Miláně od profesora Abrahamssona, prezidenta EAU, Čestné členství v EAU

vějších postupů si přizval významné urology z celého světa, jmenujme alespoň poslední významné setkání (2nd Annual European Perspectives in Urologic Oncology), které se konalo v červnu 2008 v Praze. V neposlední řadě je nutno zmínit i prioritu zavádění laparoskopie, vytvoření jednoho z prvních center laparoskopie a trvalou propagaci této nové techniky u nás. Prestiž Urologické kliniky 1. LF UK a VFN pod jeho vedením mimo jiné dokumentuje i opakovaná účast kliniky v AUA-EAU výměnném programu. Díky své široké publikační aktivitě Urologická klinika získala i mnohá ocenění, mimo jiné i opakovaně Cenu ministra zdravotnictví ČR za vynikající řešení grantových projektů. Vývoj vědecké, pedagogické a osvětové činnosti pana profesora dokazuje výčet nejvýznamnějších publikací, ostatní jsou uvedeny na webových stránkách Urologické kliniky 1. LF UK v Praze a Katedry urologie IPVZ Praha. Z mnoha prací bychom chtěli vedle již zmíněných vyzvednout význam monografie Urologie I.–III. díl z roku 1998, která se (po více než 35 letech chybění podobné publikace) stala základní učebnicí moderní urologie pro lékaře před atestací z urologie a z dětské urologie.

Popřejme panu profesorovi i za nejbližší spolupracovníky Urologické kliniky 1. LF UK a VFN hodně energie a zápalu do další odborné, pedagogické i manažerské práce, radost ze stále se rozšiřující rodiny, zejména z 6 vnuků a vnuček, a hlavně pevné zdraví.

Nejvýznamnější publikace:

- Dvořáček J.** Indikationen und Ergebnisse von Refluxoperationen nach einer modifizierten Methode von Politano-Leadbetter. *Z Urol Nephrol* 1980; 73: 63–64.
- Dvořáček J.** Megauretery. *Rozhl Chir* 1986; 65: 740–745.
- Dvořáček J, Hradec E, Kočvara R.** Operativnoje lečeniye puzyrno-močetočnikovo refljuxa modifirovanym metodom po Gil-Vernet u dětj. *Urologija i Nefrologija (Moskva)*, 1987; 62: 467–475.
- Dvořáček J, Kočvara R, Kříž J.** Výsledky léčby primárních megaureterů u dětí. *Rozhl Chir* 1987; 66: 768–774.
- Dvořáček J, Kočvara R, Kříž J.** Mikrochirurgická rekonstrukce horních močových cest. *Rozhl Chir* 1988; 67: 659–665.
- Dvořáček J, Hanuš T.** Secondary Megaureters in Children : Results of Treatment. *Eur Urol* 1989; 16: 456–459.
- Dvořáček J.** Megaureters in Children. *Acta Univ. Carol. Monographia CXXXVI*. Praha: Univerzita Karlova 1990.
- Dvořáček J, Kočvara R.** Appendix vermiformis a jeho využití v urologii. *Rozhl Chir* 1995; 74: 176–179.
- Dvořáček J, Kočvara R, Dítě Z, Jarolím L.** Surgical treatment of urinary incontinence in children and adolescents with neuropathic bladder. In Thuroff JW, Hohenfellner M. *Reconstructive surgery of the lower urinary tract in children*. Oxford: NAKLADATELSTVÍ 1995; 225–230.
- Dvořáček J.** Epidemiologie und Praevalenz der Varicocele testis. In Fahlenkamp D, Lenk S, Weidner W. *Moderne Aspekte der Diagnostik und Therapie der Varicocele testis*, 1. vyd. Berlin, Wien: Blackwell Wiss-Verl. 1996, 1–4.
- Dvořáček J.** UROLOGIE. Obecná a speciální urologie, 1. vyd. Praha: Karolinum 1997; 198.
- Kočvara R, Dvořáček J.** Inlay-Onlay Flap Urethroplasty for Hypospadias and Urethral Stricture Repair. *J Urol* 1997; 158: 2142–2145.
- Dvořáček J.** Adenokarcinom prostaty. *Čas Lék čes* 1998; 137: 515–521.
- Dvořáček J, et al.** Urologie I.–III. díl, 1. vyd. Praha: ISV 1998; 1772.
- Dvořáček J, Kočvara R, Dítě Z.** Gastrocystoplasty. *European Video Journal of Urology* 2000; 7: 25–30.
- Dvořáček J.** Urologie praktického lékaře, 1. vyd., Praha: ISV 2000; 316.
- Dvořáček J.** Urologie. In Speciální chirurgie. Praha: Karolinum 2001; 393–441 (učebnice VŠ).
- Dvořáček J.** Harnleiterrekonstruktion mittels ileuminterponat. In Kropfl D, Novak R, Tucak A. *Rekonstruktive urologische Chirurgie*, 1. vyd. Zagreb: Pabst Science Publishers 2002; 181–185.
- Dvořáček J.** Operative Behandlung der neurogenen Blase. In Kropfl D, Novak R, Tucak A. *Rekonstruktive urologische Chirurgie*, 1. vyd. Zagreb: Pabst Science Publishers 2002; 245–254.
- Šafařík L, Dvořáček J, Novák J, Novák K, Hanuš T, Pokuta P.** The purse-string suture in nephron-sparing surgery for renal cell carcinoma. *BJU International* 2003; 92: 1464–4096, 1041–1043.
- Kočvara R, Doležal J, Hampl R, Povýšil C, Dvořáček J, Hill M, Dítě Z, Staněk Z, Novák K.** Division of Lymphatic Vessels at Varicolectomy Leads to Testicular Oedema and Decline in Testicular Function According to the LH – RH Analogue Stimulation Test. *European Urology* 2003; 43: 430–435.
- Dvořáček J, Babjuk M.** Onkourologie. Praha: Galén – Karolinum 2005; 589 (monografie).
- Babjuk M, Soukup V, Petřík R, Jirsa M, Dvořáček J.** 5-aminolaevulinic acid-induced fluorescence cystoscopy during transurethral resection reduces the risk of recurrence in stage Ta /T1 bladder cancer. *BJU International* 2005; 96: 798–802.
- Kočvara R, Dvořáček J, Sedláček J, Dítě Z, Novák K.** Lymphatic sparing laparoscopic varicolectomy: a microsurgical repair. *J Urol* 2005; 173: 1751–1754.
- Babjuk M, Soukup V, Mareš J, Dušková J, Pecan L, Pešl M, Pavlík I, Dvořáček J.** Association of PAX5 expression with clinical outcome in patients with TaT1transitional cell carcinoma of the bladder. *Urology* 2006; 67: 756–761.

doc. MUDr. Radim Kočvara CSc., prof. MUDr. Tomáš Hanuš, DrSc.